

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ
قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٣﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾ وَالَّذِينَ
يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾ إِنَّهَا
سَاءَتْ مَسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

وَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ : أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا

Muhterem Müslümanlar!

Ramazan-ı Şerîf; nefsi terbiye eden, kalbi arındıran, mümini güzel ahlâka ve salih amele hazırlayan mübarek bir aydır. Rabbimiz bu ayın bereketiyle bize yalnız orucu değil; imanın ahlâka yansımaları, kulun sözünde, hâlinde ve yaşayışında “Kul” olmayı da öğretir. Rabbimiz azze ve celle Furkan Sûresi’nde, “Rahmân’ın kullarını” ve onların sıfatlarını şöyle bildiriyor: **“Rahmân’ın kulları, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürür; cahiller onlara sataşınca “selâm” deyip geçerler. Onlar, Rablerine secde ederek ve kıyamda durarak gecelerini ihya edenlerdir. Onlar şöyle dua ederler: “Rabbimiz! Cehennem azabını bizden uzaklaştır; çünkü onun azabı çok ağır ve sürekli bir beladır. Şüphesiz cehennem ne kötü bir durak ve ne kötü bir barınaktır. Onlar harcadıklarında ne israf ederler ne de cimrilik; ikisi arasında dengeli bir yol tutarlar. Onlar Allah ile birlikte başka bir ilâha kulluk etmez; Allah’ın haram kıldığı cana haksız yere kıymaz; zina etmezler. Kim bunları yaparsa büyük bir vebale uğrar. Kıyamet gününde onun azabı kat kat artırılır ve o, horlanmış olarak orada devamlı kalır. Ancak tövbe eden, iman eden ve salih amel işleyen müstesna: Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir. Kim tövbe eder ve salih amel işlerse, o gerçekten Allah’a yönelmiş olur. Onlar yalana şahitlik etmez; boş ve faydasız sözle karşılaştıklarında vakar ile geçip giderler. Rablerinin ayetleri kendilerine hatırlatıldığında, onlara karşı kör ve sağır gibi duyarsız davranmazlar. Onlar şöyle dua ederler: “Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl; bizi takvâ sahiplerine önder eyle.”** (Furkân, 63-74)

Muhterem Kardeşlerim!

Az önce tilâvet ettiğimiz bu âyet-i kerîmeler, bize Rahmân’ın kullarının nasıl bir iman, ahlâk ve kulluk üzere yaşadığını öğretir. O hâlde bu âyetlerden anlamamız ve hayatımıza taşımamız gereken bazı temel ölçüler şunlardır: Mümin; kibirli, sert ve kırıncı değil; mütevazı, ağırbaşlı ve vakarlı insandır. Tahrik edilince aynı üslupla karşılık vermez; haksızlığa razı olmaz fakat kavga diliyle de konuşmaz. Dilini korur, kalp kırmaktan sakınır; selâmeti büyütür. Bu âyetler, kulluğun sadece gündüz değil, gece de devam ettiğini öğretir. Mümin, gündüzünü ibadet şuuruyla yaşadığı gibi gecesini de Rabbine yönelişle ihyâ eder.

Teheccüd ve gece ibadeti nefsi terbiye eder, kalbi diriltir. Ramazan geceleri ise buna alışmak için büyük bir fırsattır. Rahmân’ın kulları, ibadetine güvenip gevşemez; daima Allah’a sığınır. Mümin, korku ile ümit arasında yaşar: Cenneti ister, cehennemden Allah’a iltica eder. Duayı ihmal etmez; çünkü dua, müminin sığınağıdır. Mümin, harcamada ölçülüdür. Ne israfı bereketi kaçırmaz ne cimrilikle kalbini karartır. Hayra koşar, muhtacı gözetir; fakat gösterişe ve aşırılığa teslim olmaz. Bu âyetler, müminin büyük günahlardan uzak durmasını da açıkça bildirir. İnancı tevhid üzere tertemiz olur, zulme yaklaşmaz hâksiz yere can almaz, zina etmez iffetine ve namusuna sahip çıkar. Mümin doğru yaşar ve her daim doğruyu savunur. Bununla beraber Rabbimiz, tövbe kapısının genişliğini hatırlatır. Mümin, hatasını örtmez; günahında ısrar etmez. Eski günahlarını anlatmaz ve onlarla övünmez. Tövbelerini sözde değil özde yapar, salih amel yapar, ümitsizliğe düşmez. Rahmân’ın kulları doğruluğu kendine şiar edinir: Yalanla ve yalancı şahitlikle asla yan yana durmaz. Doğru sözlü, emanet ehli olur, adaletin yanında yer alır. Boş ve batıl işlere takılıp kalmaz, müslümanlar aleyhinde iş yapmaz, dedikoduya ve fitneye bulaşmaz, Boş ve faydasız işlerin peşinde ömür tüketmez, kalbi karartan meclislere takılıp kalmaz, haktan aldığı onurunu, izzetini, şerefini ve vakarını korur. Kur’ân okunduğunda kalbi kapanan değil; âyetler hatırlatılınca uyanıp kendine gelen bir kul olur. Hakikati dinlediğinde geçirirmez, hakkın sözlerini kendi nefesine, maksat ve çıkarlarına göre eğik bükmez, ibret alır, hayatına taşır. Son olarak bu âyetler, müminin sadece kendisi için değil ailesi ve nesli için de dua ve gayret içinde olması gerektiğini öğretir. Eşini dünya huzurunun ötesinde, beraber cennete yürünecek bir yoldaş bilir. Mümin, evladını yalnız dünyada başarılı olsun diye değil; imanlı, edepli, hayırlı bir kul olsun ister. Evleri Kur’ân’la diriltmek, çocukları güzel örneklikle yetiştirmek, duayı emekle birleştirmek; Rahmân’ın kullarına yakışan bir istikamettir.

Hutbemi bir ayeti kerimeyle bitiriyorum: **“Şimdi, söyleyin bakalım yüzüstü sürünerek düşe kalka yürüyen mi daha doğru gider, yoksa dosdoğru bir yolda dimdik yürüyen mi?”** (Mülk.22)